

hedder nu ikke mere Lov om Valg af Bisper, men Lov om Besættelse af Bispeembeder; og naar et Bispeembede bliver ledigt, saa faar Menighedsraadene Ret til at stemme om, hvem de ønsker til Biskop i Stiftet. Hvis der i Stiftet bliver 2 Trediedele af Stemmetallet, som falder paa en enkelt Mand, skal han indstilles til kongelig Udnævnelse; hvis ikke, kan Ministeren indstille en anden, en af dem, som har faaet Stemmer. Og saa er der knyttet en Paragraf til om Løsning af Stiftsbaand saaledes, at hvis man i en Menighed i Stiftet — det er her Menighederne, der er Tale om — føler sig brøstholden ved den Afgørelse, der er truffet med Hensyn til Valget af Biskoppen, skal en saadan Menighed, naar 3 Fjerdedele i et Menigheds-møde udtaler sig derfor, og en af Sognets Præster er enig deri, kunne faa en anden Biskop til tilsynsførende med Hensyn til Prædikeembedet, Sakramenternes Forvaltning og Sjælesorgen i det hele, hvis en anden Biskop er villig dertil. De nærmere Bestemmelser skal træffes ved kongelig Anordning; og af saadanne nærmere Bestemmelser maa jeg nævne Bekostningen. Det er jo rimeligt, at den Menighed, som saaledes vil have en anden tilsynsførende, selv maa afholde Udgifterne ved sin nye tilsynsførendes Rejser. Dernæst er det ogsaa rimeligt, at der bliver taget Hensyn til den eventuelle ene Fjerdedel, der kunde være tilbage i Menigheden, og som ikke har ønsket nogen ny tilsynsførende, og som maaske netop ogsaa har en Præst, om ikke andet, saa maaske en Andenpræst. I et saadant Tilfælde maa man derfor ved kongelig Anordning kunne give denne tilbageværende Del af Menigheden Ret til at forblive hos den Biskop, den nu har faaet og føler sig knyttet til, aandeligt talt. Endelig er der indsat den Bestemmelse i Paragraffen, at Afstemning om Stiftsbaandsløsning først kan ske et Aar efter, at Bispeeskiftet har fundet Sted. Man vil vel finde det rimeligt, i alt Fald gør jeg det, at de hede Sind kan afsvales noget efter en Valgkampagne, inden man tager en saadan Beslutning. Det er for øvrigt den samme Ordning, som findes i Lovbestemmelserne om Andenpræster.

Det er altsaa det, der foreslaas, og saa mener man, at det skulde være et Led i en saakaldt Kirkeforfatning eller noget, som er et Tilbageskridt. Jeg mener, man skal tage praktisk paa Sagen. Vi har et Ord, der siger, at man skal stikke Fingeren i Jorden og lugte, hvor man er —

jeg anførte ogsaa det Ord i det andet høje Ting —, det vil altsaa sige, at man skal se paa Tilstanden, som den er i det hele, saa nøgternt, som man kan. Hvad har vi nu lært med Hensyn til Besættelsen af Præsteembeder? Vi har lært, at hele den gamle enevældige Ordning med, at Menighederne fik den Præst, som Justitskollegiet i gamle Dage sendte dem, eller som Kirkeministeriet efter 1849 sendte dem, er forladt og forladt, fordi Menighederne ikke kunde finde sig i det. Det begyndte med, at Menighederne ved Deputationer eller Adresser henvendte sig til Ministeren, naar Præsteembedet i deres Sogn stod ledigt. Jeg har som Minister i 1901 og følgende Aar, i alt Fald indtil 1903, oplevet meget af den Slags, at Deputationer kom ude fra Sognene og bad om at faa den eller den Mand til deres Præst; undertiden kom de og bad om en ung Mand til et Embede, som var meget stort, det kunde jo ikke godt lade sig gøre, men selv om de ikke kom og bad om en ung Mand, bad de om at faa den eller den Mand til Præst og paastod, at der ude i deres Sogn var overvejende Stemning netop for den Mand, saaledes at de havde Sagnet bag sig. Det kunde ske, naar en saadan Deputation var gaaet ud ad Døren, at der kort efter kom en anden Deputation fra samme Sogn og pegede paa en anden Mand, som de meget hellere vilde have til Præst, og som efter deres Paastand var meget bedre skikket til at være Præst for det paagældende Sogn; deres Paastand gik med andre Ord ud paa, at det store Flertal af Sognets Beboere helst vilde have ham. Hvad skulde Ministeren tro om alt dette, navnlig hvis der kom en tredje Deputation, hvad der ogsaa undertiden skete; det var umuligt at finde Bund deri, og dette var ogsaa medvirkende til, at Menighedsraadene fik Indflydelse her, saaledes at man kunde se, hvad der egentlig laa bag ved, og hvem det egentlig var der var Ønske om.

Nu staar vi paa ganske samme Maade overfor Besættelsen af Bispeembeder og ganske naturligt, thi det er et naturligt Ønske hos Menighederne at faa Lejlighed til at udtale sig om deres kirkelige Tilsynsmand. Naar der bliver et Embede ledigt som Biskop, kommer der maaske ikke Deputationer — det har jeg just ikke oplevet —, men der kommer Henvendelser til Ministeren fra forskellige, og man peger paa den og den Mand, som man synes vilde være den bedste til Biskop i Stiftet. Jeg finder, at den Slags Henvendelser burde erstattes af virkelige Afstemninger,